

Sądy traktują niewłaściwie kilkadziesiąt tysięcy osób rocznie

16 października 2018

Wzrost niekulturalnych lub agresywnych zachowań sędziów wobec stron postępowania, kwestionowanie przez nich prawa do udziału publiczności czy też pogłębiająca się sędziowska niepunktualność – to najczęściej diagnozowane niemerytoryczne problemy polskiego wymiaru sprawiedliwości wymienione w najnowszym raporcie Fundacji „Court Watch Polska”. Niestety pod tym względem jest gorzej niż jeszcze 2-3 lata temu. Autorzy raportu są zdania, iż niewłaściwe traktowanie na sali rozpraw dotyka obecnie nawet kilkadziesiąt tysięcy osób w skali roku!

Fundacja „Court Watch Polska” jest pozarządową organizacją non-profit, której celem jest bieżące monitorowanie wymiaru sprawiedliwości w Polsce. Co roku publikuje ona specjalny raport na temat stanu polskiego sądownictwa oraz standardów zachowania zarówno pracowników administracyjnych polskich sądów, jak i samych sędziów. Każdorazowo raport ten jest efektem pracy kilkuset wolontariuszy, którzy w sądach w całej Polsce uczestniczą w kilku tysiącach spraw jako publiczność.

Nie inaczej było w przypadku najnowszego raportu (opublikowanego pt. „Obywatelski Monitoring Sądów 2017/2018”). Niestety wnioski jakie płyną z pracy 415 wolontariuszy wspomnianej Fundacji, którzy przez rok (czerwiec 2017 – czerwiec 2018) uczestniczyli jako publiczność w 4696 sprawach sądowych, w niektórych aspektach są co najmniej niepokojące.

Okazuje się, że w porównaniu do poprzednich edycji raportu u prowadzących przewody sądowe sędziów odnotowano znaczący wzrost zachowań niekulturalnych lub nawet agresywnych wobec

stron postępowania. Jeszcze w 2015 roku odsetek obserwacji, w których wolontariusz Fundacji „Court Watch Polska” uznał, że sędzia zachował się w sposób niekulturalny lub agresywny wynosił 2,1 proc. w najintensywniej monitorowanych przez Fundację sądach. W 2016 roku wzrósł on do poziomu 2,6 proc., w 2017 – do 2,7 proc., a w 2018 roku wyniósł on już 3,7 proc. Warto zauważyć, że zmiana z poziomu 2,1 do 3,7 proc. w skali kraju może się przełożyć na kilkadziesiąt tysięcy spraw.

Pogłębieniu uległ również problem sędziowskiej niepunktualności. Odsetek obserwacji, gdzie posiedzenie sądu rozpoczęło się punktualnie (w najintensywniej monitorowanych przez Fundację „Court Watch Polska”) jeszcze w 2015 roku wynosił 51 proc. W 2018 roku obniżył się do poziomu zaledwie 43 proc.

Zdaniem autorów raportu te dwie kwestie stanowiły „największe tegoroczne rozczarowanie”. W tym kontekście trudno nie zgodzić się z opinią autorów raportu, którzy piszą: „W obliczu – wydawać by się mogło – powszechnego wśród sędziów zwiększenia świadomości, że relacje z obywatelami będą decydować o przyszłości niezależności władzy sądowniczej – takie pogorszenie wskaźników traktowania obywateli w sądach wręcz zaskakuje”.

Zachowania sędziów, co do których można mieć zastrzeżenia stanowią oczywiście zdecydowaną mniejszość w puli wszystkich zachowań, do jakich dochodzi podczas posiedzeń w polskich sądach. Niemniej nawet ich procentowo niewielka ilość (np. 3,7 proc. zachowań niekulturalnych lub agresywnych) ma w skali kraju przełożenie na kilkadziesiąt tysięcy przypadków. A taka liczba z pewnością wpłynie na całościowe postrzeganie sądownictwa oraz poczucie sprawiedliwości u osób stykających się z sądami.

Na podstawie: CourtWatch.pl

Źródło: Niewygodne.info.pl